

PATRIMONIA'M COL·LECCIONS

Programa impulsat per l'Institut de Cultura de Barcelona.

En les darreres dècades les propostes educatives dels museus s'han repensat amb noves fórmules comunicatives en relació als diferents sectors del públic, especialment en relació al públic escolar.

Amb la intenció de transcendir la perspectiva tradicional de relació museu/escola basada en visites puntuals on l'alumnat s'erigia com a mer receptor de narratives creades pel museu, es proposa un programa de participació activa entre els museus i el centres educatius, basat en la co-creació d'interpretacions del patrimoni on l'alumnat n'és el motor i el protagonista.

Cada centre educatiu treballarà de la mà d'un museu participant de l'Institut de Cultura de Barcelona patrimoniant una de les seves col·leccions o elements patrimonials que esdevindran l'eix sobre el que desenvolupar un projecte transversal d'interpretació i difusió del patrimoni.

A QUI VA ADREÇAT

Centres públics i concertats

ETAPA

Cicle superior de primària i primer cicle d'ESO

DURADA

Curs escolar

CONTEXT

Prenent com a inspiració experiències prèvies en l'àmbit europeu i català per diferents entitats institucionals, aquest programa planteja una forma de col·laboració entre el museu i els centres educatius de primària i secundària per al coneixement del patrimoni històric i cultural, la seva valoració i la construcció d'una relació de vinculació amb ell.

A partir de l'estudi de les col·leccions i/o elements patrimonials de diferents institucions culturals o museístiques, els centres educatius vetllaran pel coneixement i difusió d'aquestes. Es propicia un diàleg obert entre el museu i el centre educatiu que fomentarà un aprenentatge significatiu i competencial, amb l'alumnat com a protagonista del seu propi procés d'aprenentatge. El programa implica que l'alumnat conegui, estudiï, preservi i difongui les col·leccions dels museus i que adquireixi un compromís actiu amb el llegat patrimonial.

"Patrimonia'm Col·leccions", és un programa de l'Institut de Cultura de Barcelona que vincula les col·leccions dels museus (ICUB) i centres educatius de Barcelona.

OBJECTIUS

- Apropar les col·leccions dels museus de l'Institut de Cultura de Barcelona als centres educatius.
- Fomentar la participació activa de l'alumnat en el procés del coneixement museístic.
- Afavorir la cohesió social, l'esperit crític i l'empatia.

A QUI VA ADREÇAT

Centres d'educació primària (cicle superior, preferiblement 6è) i centres d'educació secundària obligatòria (1r cicle). En funció del museu participant el programa anirà dirigit a primària o secundària.

Relació de museus participants titularitat ICUB:

MUSEU	Col·lecció/Element patrimonial	Etape Educativa
Museu del Disseny	Element patrimonial: Plafó ceràmic: La xocolatada del segle XVIII Ens apropem al plafó de la xocolatada des de diverses perspectives per conèixer com s'organitzava la societat del segle XVIII, com es vestia, quins productes es consumien, etc. La proposta pretén donar a l'alumnat i a les persones docents les eines necessàries per investigar, organitzar i documentar aquesta celebració des de les diferents àrees curriculars.	Primària (C.S)
Museu Etnològic i de Cultures del Món (seu Parc de Montjuïc)	Element patrimonial: Col·lecció d'oficis Oficis d'ahir i d'avui. La col·lecció d'oficis tradicionals ens obre la porta a apropiar-nos de la vida quotidiana i la cultura del barri proper a través de la investigació etnològica dels oficis en el passat i en el present.	Cicle superior de primària i 1r cicle d'ESO
Museu Frederic Marès	Element patrimonial: Sala de les diversions del gabinet del col·leccionista Frederic Marès.	Primària (C.S)

	<p>Juguem? Els rols i valors socials a les joguines d'ara i abans.</p> <p>Quins rols i quins valors socials transmeten les joguines d'abans i les d'ara? Juguem? El projecte vol treballar de manera transversal, implicant tots els àmbits del coneixement, per tal d'acostar els infants a l'evolució del món de la joguina i reflexionar sobre els valors relacionats amb la igualtat de gènere, la cultura de la no violència, l'apropiació de l'espai públic i la sostenibilitat ambiental.</p>	
Museu Etnològic i de Cultures del Món (seu Montcada)	<p>Element patrimonial: La col·lecció de màscares</p> <p>Màscares del món. Màscares dels quatre continents que ens permetran apropar-nos a les societats que les van crear, d'Àfrica, d'Oceania, d'Àsia i d'Amèrica, per establir vincles sobre l'ús de les màscares en la nostra societat actual.</p>	Cicle superior de primària i 1r cicle d'ESO
El Born CCM	<p>Element patrimonial: El Rec Comtal</p> <p>Paisatges del Rec Comtal. Una recerca al voltant de la història, els usos i els paisatges que ha generat aquesta canalització al llarg del temps que permet posar en valor la conservació d'aquest patrimoni arqueològic i paisatgístic de la ciutat.</p>	Cicle superior de primària i 1r cicle d'ESO
Museu de la Música	<p>Element patrimonial: La col·lecció de guitarres.</p> <p>Un viatge per la transformació de la guitarra al llarg dels anys per entendre les necessitats de l'intèrpret, les modes i gustos estètics de cada època i del perfil social al qual pertanyen. Un projecte que ens permetrà acostar-nos el patrimoni musical, instrumental i sonor que ofereix el Museu de la Música.</p>	1r cicle d'ESO
Castell de Montjuïc	<p>Element patrimonial: El castell de Montjuïc.</p> <p>El Castell de Montjuïc: mirador de la ciutat i de la història.</p> <p>Quina ha estat la relació del Castell amb Barcelona? A partir del Castell i els seus elements més interessants com la torre de vigilància de telegrafia òptica, el grafit dels presoners o la seva arquitectura, reviurem la seva història i quina ha estat el seu impacte en l'entorn de la muntanya i la ciutat. I com a partir d'ell, podem treballar la memòria històrica, la cultura de la pau i el conflicte des de múltiples mirades.</p>	Cicle superior de primària i 1r cicle d'ESO

Monestir de Pedralbes	Element patrimonial: El sepulcre de la Reina Elisenda. On són les dones en la història? L'edat mitjana en clau de gènere, rols i personatges femenins que han deixat empremta en la nostra història. El projecte abordarà la història de l'edat mitjana a Catalunya, els monestirs en temps del gòtic i el context social i cultural al segle XIV des de diferents àrees de coneixement i amb una perspectiva de gènere.	1r cicle d'ESO
Museu d'Història de Barcelona	Element patrimonial: Mocador commemoratiu de 1798. El mocador d'indianes ens portarà a explorar el seu valor com a document històric que relata el pas de la manufactura a la mecanització dels processos productius, motor decisiu de canvi de la societat. Aquesta peça donarà peu a realitzar un enfocament interdisciplinari per endinsar-nos en les transformacions econòmiques, socials i urbanes que marquen l'origen de la industrialització a Barcelona.	1r cicle d'ESO

Els centres educatius que han iniciat la participació al programa durant els cursos 2020-21 i 2021-22 i que vulguin donar continuïtat als seus projecte tindran prioritat.

DURADA

Curs escolar.

DESCRIPCIÓ

- Organització: a cadascun dels centres educatius seleccionats se li assignarà un museu participant de l'Institut de Cultura de Barcelona. Cada centre educatiu participa representat per un nivell escolar, no participarà tot el cicle. En el cas d'educació primària el programa està destinat a un dels dos nivells de cicle superior (preferiblement 6è) i en el cas de secundària a 1r cicle.
- Metodologia: el professorat participant haurà d'assistir a les sessions de formació a la seu del museu col•laborador i a les d'assessorament, per planificar el projecte, al centre educatiu (aproximació a l'element patrimonial des de múltiples punts de vista i establir línies de treball vinculades amb el currículum escolar i als interessos del grup-classe). Al final del projecte es realitzarà una presentació pública dels processos i activitats realitzades al voltant d'aquest.
- Suports/recursos del programa: Formació en patrimoni (del museu col•laborador de cada centre educatiu seleccionat) i assessorament al centre educatiu. Cada grup-classe participant gaudirà de tres activitats guiades gratuïtes al museu col•laborador vinculades al projecte.
- Calendari/implicació horària: Novembre-maig.

- Compromís del centre: assegurar la realització dels punts anteriors (organització, metodologia, assistència al seminari de formació,...).
- Durant el desenvolupament del projecte els docents comptaran amb el recolzament d'una coordinació tècnica portada a terme per especialistes en museus i educació. Cada centre educatiu comptarà amb tres hores d'assessorament en els seus respectius centres.

FORMACIÓ ASSOCIADA

El programa inclou espais d'assessorament i acompanyament en el desenvolupament dels projectes.

QUÈ S'ESPERA

S'espera que el programa hagi contribuït a:

- Apropar el patrimoni dels museus de l'ICUB als centres educatius de Barcelona.
- Promoure el coneixement i difusió del patrimoni dels museus de l'ICUB.
- Vincular activament els centres educatius amb els museus de l'ICUB.
- Afavorir l'esperit crític i l'empatia envers el patrimoni.
- Partir del patrimoni per forjar identitats, cohesió social i esperit de convivència.

CONTACTE

Institut de Cultura de Barcelona
patrimoni@m.bcn.cat

Barcelona Cultura